

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**В.П. ІВАЩЕНКО, О.Г. ЯСЕВ, О.Ю. ПОТАП, О.Д. РОЖКОВ,
О.М. ВИШНЕВСЬКА, О.О. ЗАХАРОВА**

**ПІДГОТОВКА ДО ВИДАННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ТА МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У
НАЦІОНАЛЬНІЙ МЕТАЛУРГІЙНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ
(видання III, доповнене)**

Затверджено на засіданні Вченої ради академії
як навчальний посібник для науково-педагогічних
та педагогічних працівників академії
Протокол № 6 від 25.05.2015

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

УДК 371.671

Підготовка до видання навчальної та методичної літератури у Національній металургійній академії України: Навчальний посібник /Укл.: В.П. Іващенко, О.Г. Ясев, О.Ю. Потап та інші. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 51 с.

Наведені характеристика основних видів навчальних та методичних видань та етапів їх підготовки до друку; рекомендації та вимоги щодо структури, викладення матеріалу, оформлення та обсягів підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій та іншої літератури, що видається у Національній металургійній академії України; особливості підготовки робіт, що друкуються з грифом НМетАУ.

Призначений для науково-педагогічних та педагогічних працівників академії.

Рецензент А.М. Должанський, д-р техн. наук, проф. (НМетАУ)

- © Національна металургійна академія України, 2015
- © Іващенко В.П., Ясев О.Г., Потап О.Ю., Рожков О.Д., Вишневська О.М., Захарова О.О.

З М І С Т

ВСТУП.....	5
1 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	6
2 ПЛАНУВАННЯ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
3 ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО ДРУКУ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ РУКОПИСІВ.....	11
4 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АВТОРІВ (УКЛАДАЧІВ).....	14
5 СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НМЛ).....	15
5.1 Структура навчально-методичного видання.....	15
5.2 Рекомендації щодо змісту навчально-методичного видання.....	15
5.2.1 Зміст.....	15
5.2.2 Вступ (передмова).....	16
5.2.3 Основний текст.....	16
5.2.4 Питання, тести, задачі, завдання.....	16
5.2.5 Ілюстративний матеріал.....	17
5.2.6 Бібліографічний опис.....	17
5.2.7 Показчики.....	18
5.2.8 Додатки.....	18
6 ВИДИ, ОБСЯГ ТА ТИРАЖ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НМЛ)...	18
7 МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НМЛ).....	20
Додаток А. Карта забезпеченості навчальною та методичною літературою навчальних дисциплін кафедрі.....	22
Додаток Б. Пропозиції до плану видання навчальної та методичної літератури.....	23
Додаток В. Зразок оформлення службової записки про включення навчальної та методичної літератури до додаткового плану.....	24
Додаток Г. Зразок оформлення рецензії.....	25
Додаток Д. Приклади побудови структури тексту навчально-методичних видань.....	27
Додаток Е. Зразки оформлення змісту навчальної та методичної літератури.....	32
Додаток Ж. Приклади оформлення навчальної та методичної літератури.....	34
Ж.1. Зразок обкладинки навчального посібника (конспекту лекцій).....	34
Ж.2. Зразок титульного аркуша навчального посібника (конспекту лекцій)	35

Ж.3. Зразок звороту титульного аркуша навчального посібника (конспекту лекцій)	36
Ж.4. Зразок останнього аркуша навчального посібника (конспекту лекцій)	37
Ж.5. Зразок обкладинки методичних вказівок.....	38
Ж.6. Зразок титульного аркуша методичних вказівок.....	39
Ж.7. Зразок звороту титульного аркуша методичних вказівок.....	40
Ж.8. Зразок обкладинки навчально-методичної літератури для студентів заочної форми навчання.....	41
Ж.9. Зразок титульного аркуша навчально-методичної літератури для студентів заочної форми навчання.....	42
Ж.10. Зразок звороту титульного аркуша навчально-методичної літератури для студентів заочної форми навчання.....	43
Ж.11. Зразок обкладинки робочої програми переддипломної (виробничої) практики.....	44
Ж.12. Зразок звороту обкладинки робочої програми переддипломної (виробничої) практики	45
Ж.13. Зразок обкладинки підручника (навчального посібника) з грифом НМетАУ....	46
Ж.14. Зразок титульного аркуша підручника (навчального посібника) з грифом НМетАУ.....	47
Ж.15. Зразок звороту титульного аркуша підручника (навчального посібника) з грифом НМетАУ.....	48
Ж.16. Зразок останнього аркуша підручника (навчального посібника) з грифом НМетАУ.....	49
Додаток 3. Приклад оформлення витягу з протоколу засідання Вченої ради для підручника (навчального посібника) з грифом НМетАУ.....	50

ВСТУП

Видавнича діяльність вищих навчальних закладів спрямовується на подальше поліпшення методичного забезпечення всіх форм навчального процесу: навчальних занять, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи студентів, їх практичної підготовки, контрольних заходів тощо. Підготовка до видання відповідної літератури є однією з найважливіших складових викладацької діяльності. Основна мета цього посібника – надати науково-педагогічним та педагогічним працівникам академії і, у першу чергу, тим, хто починає викладацьку діяльність, інформацію про основні види навчальної та методичної літератури (НМЛ), що готується і видається в академії; умови, за яких проводиться їх розробка; основні етапи підготовки робіт до друку; рекомендації та вимоги щодо їх структури, викладення матеріалу, обсягів і оформлення; особливості підготовки робіт, що видаються з грифом НМетАУ.

Посібник розроблено з урахуванням законів України «Про вищу освіту», «Про видавничу справу», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів, «Положення про видання навчальної та методичної літератури у Національній металургійній академії України» від 26.01.2015р.

У Національній металургійній академії для методичного забезпечення навчального процесу видаються:

- підручники;
- навчальні посібники;
- конспекти лекцій;
- методичні вказівки до виконання дипломних (курсівих) проектів (робіт);
- робочі програми, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисциплін;
- методичні вказівки до виконання студентами самостійної роботи;
- методичні вказівки до виконання науково-дослідної роботи студентів;
- методичні вказівки до проведення практичних занять;
- методичні вказівки до виконання лабораторних робіт;

- робочі програми практик;
- словники, довідники тощо.

Стисла характеристика основних видів цих видань наведена нижче.

Усі навчальні та методичні видання повинні відповідати навчальним планам підготовки фахівців, програмам навчальних дисциплін, бути включені до плану видання, який затверджено на засіданні Вченої ради академії, та відповідним чином оформлені.

Керівництво та контроль за видавничою діяльністю покладено на Раду з видання навчальної та методичної літератури (Видавнича рада) та редакційно-видавничий відділ (РВВ) (кімн. 471, тел. 32-41).

1 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Основною метою видавничої діяльності академії є забезпечення всіх видів навчальних занять та самостійної роботи студентів необхідною навчальною та методичною літературою.

Навчальна та методична література, що видана в академії, разом з організаційно-методичними матеріалами (навчальний план, програми навчальної дисципліни тощо), робочим планом і технологічною картою є невід'ємною складовою методичного забезпечення навчальної дисципліни, дипломного проектування, практичної підготовки та інших форм навчального процесу.

Характеристика основних видів НМЛ та умов, за яких планується її видання, наводиться нижче.

- **Підручник** – містить систематизоване викладення матеріалу всієї навчальної дисципліни і відповідає її програмі. Підготовка до видання проводиться за відсутності в належній кількості доступної студентам сучасної літератури високого наукового, технічного, економічного, соціально-політичного або інших відповідних галузей.

- **Навчальний посібник** – містить матеріал з частини навчальної дисципліни і частково або майже повністю замінює підручник. Його розробка планується за відсутності у наявній літературі матеріалу окремих розділів (тем), викладених у доступній для студента формі.

• **Конспект лекцій** – стисле викладення положень навчальної дисципліни. Підготовка цього виду навчальної літератури планується в разі відсутності в достатній кількості сучасних підручників і навчальних посібників з дисципліни або її розділів. Представлений в ньому матеріал не повинен дублювати існуючі підручники та навчальні посібники.

• **Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні (контрольні) завдання до вивчення дисципліни** – містять робочу програму дисципліни, відповідні методичні вказівки, індивідуальні (контрольні) завдання тощо. Вони, як правило, розробляються для методичного забезпечення навчального процесу студентів заочної (дистанційної) форми навчання.

• **Методичні вказівки до виконання дипломних (курскових) проектів (робіт)** – висвітлюють цілі виконання відповідних робіт та питання організації проектування. В них наводяться приклади тем розробок, рекомендації щодо їх змісту та оформлення пояснювальних записок, основних графічних матеріалів, приклади розрахунків, довідкова інформація, рекомендована література тощо.

• **Методичні вказівки до виконання НДРС та самостійної роботи** – містять мету і загальні вимоги до виконання студентами цих видів робіт, організаційні і методичні засади проведення НДРС і самостійної роботи, приклади завдань та їх виконання, необхідні довідкові матеріали, рекомендовану літературу тощо.

• **Робоча програма практики** – висвітлює мету і завдання практик, їх зміст і календарний графік проходження, тематику індивідуальних завдань, лекційних та інших занять, екскурсій, методичні рекомендації щодо проходження практики, питання охорони праці, права і обов'язки студентів, вимоги до звіту, умови підведення підсумків практики тощо.

• **Плани семінарських занять** – наводяться плани семінарських занять з окремої навчальної дисципліни, рекомендована література тощо.

• **Методичні вказівки до проведення практичних занять і лабораторних робіт** – містять теоретичні засади розділів (тем) навчальних дисциплін, з яких проводяться відповідні заняття, методичні і організаційні засади їх проведення, індивідуальні завдання, приклади розрахунків, довідкові матеріали, рекомендовану літературу, інструкції з лабораторних робіт та техніки безпеки при їх виконанні, правила оформлення звітів, контрольні питання та умови підведення підсумків занять тощо.

2 ПЛАНУВАННЯ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 2.1** Підготовка, експертиза та видання НМЛ в академії здійснюються (див. рис. 2.1) згідно з Планом видання НМЛ.
- 2.2** План видання НМЛ академії формується Видавничою радою на кожний календарний рік за пропозиціями кафедр і затверджується рішенням Вченої ради.
- 2.3** Планування видавничої діяльності кафедр має базуватися на аналізі стану забезпеченості НМЛ навчальних дисциплін, які викладаються або будуть викладатись кафедрою впродовж найближчих 1-3 років.
- 2.3.1** Аналіз наявної НМЛ має визначати:
- відповідність робочій програмі або розділу програми навчальної дисципліни;
 - відповідність сучасному рівню розвитку науки, техніки, суспільства;
 - доступність форми подання матеріалу для опанування студентами;
 - достатність для використання студентами (достатня кількість примірників у бібліотеці, на кафедрі, наявність у мережі Internet тощо).
- Перевагу слід віддавати навчальній літературі, що має гриф Міністерства освіти і науки України (для видань до 2014 р.) та Гриф НМетАУ.
- 2.3.2** Давність видання НМЛ за авторства науково-педагогічних працівників академії, як правило, не повинна перевищувати для підручників – 15 років, навчальних посібників – 10 років, навчально-методичних видань – 5-7 років.
- 2.4** Аналіз забезпеченості дисциплін НМЛ проводиться кафедрами щорічно. За його результатами формується карта забезпеченості навчальною та методичною літературою (додаток А) та пропозиції до Плану видання НМЛ на наступний рік (додаток Б).
Зазначені документи завчасно направляються кафедрами до відповідних навчально-методичних комісій (НМК) НМетАУ.
- 2.5** НМК, виходячи з:
- рівня забезпеченості навчальних дисциплін літературою;
 - відповідності робіт освітнім стандартам певної спеціальності, навчальним планам і робочим програмам навчальних дисциплін;
 - новизни, оригінальності, науково-технічного і методичного рівня робіт;

- ступеня готовності робіт до видання, рекомендують або не рекомендують запропоновані кафедрами розробки для включення до Плану видання НМЛ. Відповідні рішення НМК надаються завідувачам кафедр до 1 грудня поточного року.
- 2.6** Після розгляду на засіданнях кафедр скориговані і погоджені з НМК пропозиції до Плану видання НМЛ на наступний рік до 5 грудня поточного року подаються до РВВ (кімн. 471).
- 2.7** Видавнича рада, виходячи з рекомендацій НМК, пропозицій кафедр та завдань, що поставлені перед академією Вченою радою, до 25 грудня поточного року формує План видання НМЛ на наступний рік і передає його на розгляд і затвердження Вченій раді академії.
- 2.8** Затверджений План видання НМЛ передається до Видавничої ради, РВВ, відповідних НМК НМетАУ, деканатів і кафедр для здійснення контролю за його виконанням, забезпечення своєчасної і якісної підготовки робіт до видання.
- 2.9** За потреби видання НМЛ, що не була включена до Плану видання НМЛ, Видавнича рада може сформувати додатковий план видання НМЛ. Підставою для включення до додаткового плану видання НМЛ є обґрунтовані пропозиції відповідної кафедри, що оформлюються у вигляді службової записки, погоджуються з відповідними НМК НМетАУ та РВВ і подаються на розгляд Видавничої ради (додаток В).

Видавнича рада за умов повного виконання підрозділом чинного Плану видання приймає рішення щодо можливості включення роботи до додаткового плану видання НМЛ.

3 ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО ДРУКУ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ РУКОПИСІВ

3.1 Для розробки і підготовки до друку робіт, що включені до Плану видання НМЛ, рішенням засідання кафедр формуються авторські колективи та призначаються їхні керівники, які організують роботу і несуть відповідальність за дотримання визначених строків видання.

До складу авторських колективів включають, як правило, не більше п'яти осіб.

Розробка підручників та навчальних посібників доручається провідним викладачам – професорам або досвідченим доцентам. Підготовку до видання інших видів НМЛ, як правило, здійснюють науково-педагогічні працівники, які мають педагогічний досвід не менш 3 – 5 років та безпосередньо ведуть відповідні аудиторні заняття, керують виконанням індивідуальних завдань, практикою, самостійною роботою тощо.

3.2 До оформлення рукописів (набору тексту, виготовлення рисунків, схем тощо) можуть залучатись співробітники кафедр, які не входять до авторського колективу, або студенти.

3.3 Не рідше одного разу на три місяці питання про стан підготовки робіт до видання розглядається на засіданні кафедри.

3.4 Офіційне визнання відповідності навчальної та методичної літератури вимогам державних стандартів освіти, навчальних планів і програм, інших нормативних документів, що регламентують зміст освіти, реалізується через процедуру надання Вченою радою відповідного Грифа.

3.4.1 Гриф НМетАУ надається підручникам та навчальним посібникам.

3.4.2 Рішення про надання Грифа ухвалює Вчена рада на підставі висновків відповідної Навчально-методичної комісії шляхом відкритого голосування за умови набрання більшості голосів від числа присутніх на засіданні членів ради.

3.4.3 Текст Грифа містить таку інформацію про призначення навчального видання: вид навчального видання (підручник чи навчальний посібник), адресацію використання (освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень, спеціальність підготовки). Він зазначається на титульному аркуші під назвою навчального видання з зазначенням номера і дати протоколу

Вченої ради НМетАУ, на підставі якого було прийняте рішення про надання Грифа.

3.5 Встановлюється наступний порядок підготовки рукописів НМЛ (рис.2.1).

3.5.1 До розгляду приймаються повністю оформлений рукопис (біловик), роздрукований на одному боці паперових аркушів формату А4, до якого додається його електронна версія. Рукопис на звороті титульного аркуша підписується авторами (укладачами) та відповідальним за випуск (як правило, завідувачем кафедри).

3.5.2 Рукопис розглядається на засіданні кафедри, яка викладає відповідну навчальну дисципліну. За результатами розгляду робиться висновок про:

- науковий рівень розробки та її відповідність сучасному стану науки, техніки та технології;
- відповідність Плану видань НМЛ та дотримання визначених строків розробки;
- ступінь відповідності робочій програмі навчальної дисципліни;
- методичну послідовність викладення навчального матеріалу;
- рівень доступності для студентів;
- наявність посилань на усі літературні та інші джерела використаної інформації;
- доцільність видання.

3.5.3 За наявності позитивного висновку кафедри рукопис розглядається на засіданні відповідної навчально-методичної комісії НМетАУ. За результатами розгляду комісія приймає відповідне рішення.

У рішенні навчально-методичної комісії:

- чітко визначається, студентам якої спеціальності та якого освітнього або освітньо-кваліфікаційного рівня призначається видання;
- вказується повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом;
- для навчальних посібників та навчально-методичних видань визначаються розділи навчальної дисципліни (модулі), які забезпечує матеріал посібника;
- обґрунтовується необхідність видання роботи (відсутність подібної навчальної літератури, поява нових наукових знань, технологій, розширення лабораторної бази кафедр тощо);

- робиться висновок-рекомендація щодо можливості надання виданню Грифа НМетАУ.

3.5.4 Рукопис подається до РВВ не пізніше 1 листопада поточного року.

Примечание [U1]: До 15
октября

(Бажаним, з огляду на раціональне завантаження видавничих потужностей НМетАУ, є надання рукописів до РВВ до завершення першого півріччя поточного року).

Матеріал здається у вигляді рукопису (на форматі листа А4) та комп'ютерного файлу (електронний варіант). Мова видання – українська. Рукопис повинен бути набраний на комп'ютері в редакторі Word, шрифт Times New Roman, розмір 14; міжрядковий інтервал –1,3. Поля з усіх боків – 20 мм. Абзац дорівнює 5 символів (відступ першої строки на 1,25 см). Нумерація сторінок – унизу посередині.

До рукопису додаються:

1) витяг з протоколу засідання кафедри, яка викладає відповідну навчальну дисципліну (див. п. 3.5.2);

2) витяг з протоколу засідання НМК зі спеціальності, для якої призначене видання (див. п. 3.5.3);

3) рецензії, що підписані рецензентами та завірені печаткою на бланках встановленого зразка:

- для підручників та навчальних посібників – 2 зовнішні рецензії;
- для конспектів лекцій – 1 зовнішня та 1 внутрішня рецензії;
- для інших видів НМЛ – 1 внутрішня рецензія.

До рецензування рукописів можуть залучатись провідні фахівці відповідної галузі, які працюють у НМетАУ, інших вищих навчальних закладів, на промислових підприємствах, в наукових, проектно-конструкторських та інших організаціях та установах.

Рецензія має містити інформацію про рецензента, оцінку відповідності змісту видання сучасному науковому рівню навчальної дисципліни, міркування про прийнятність запропонованого обсягу, засвідчення відсутності запозичень з інших джерел без відповідних посилань, зауваження та пропозиції щодо покращення якості рецензованої роботи та загальний висновок щодо доцільності її видання.

Рекомендована форма бланку рецензії наведена у додатку Г.

3.5.5 Рукописи та комплекти супроводжуваних матеріалів (див. п. 3.5.4) подаються до РВВ та розглядаються Видавничою радою.

За результатами розгляду Видавнича рада:

- приймає рішення щодо видання НМЛ без грифа НМетАУ;
- направляє до Вченої ради НМетАУ рукописи підручників та навчальних посібників для розгляду питання про надання їм Грифа НметАУ, після чого (за умов надання виданню Грифу НМетАУ) повертає рукопис разом із витягом з протоколу засідання Вченої ради НМетАУ до РВВ для друку.

3.5.6 Рукописи, що прийняті РВВ до друку, за згоди авторів, розміщуються на офіційному WEB-сайті НМетАУ на сторінках відповідних кафедр.

4 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АВТОРІВ (УКЛАДАЧІВ)

4.1 Автори (укладачі) навчальної та методичної літератури зобов'язані забезпечити:

- відповідність видання вимогам державних освітніх стандартів;
- високий навчально-методичний рівень видання;
- відповідність видання сучасному рівню науки, техніки та технології;
- відповідність видання вимогам чинного законодавства України з огляду на захист авторських прав;
- відповідність видання системі організації навчального процесу у НМетАУ;
- якісне оформлення і своєчасне надання рукопису та необхідних супроводжуваних документів до РВВ;
- внесення необхідних правок до паперової та електронної версії рукопису за результатами технічного редагування у РВВ.

4.2 Автори (укладачі) НМЛ, що видана поза межами академії, зобов'язані до 1 грудня поточного року надати до відділу комплектування бібліотеки НМетАУ (кімн. 260) не менше 3 примірників зазначених видань.

4.3 Автори (укладачі) НМЛ мають право:

- пропонувати засіданню кафедри рукописи для включення в проект Плану видання НМЛ;

- пропонувати засіданню кафедри рукописи для включення у додатковий План видання НМЛ за умови виконання ними запланованих на поточний рік робіт з підготовки НМЛ до видання;
- отримувати від НМК та РВВ мотивовані пояснення причин відмови у внесенні рукописів до Плану видання НМЛ;
- враховувати час, витрачений на написання НМЛ та на оформлення рукописів, як методичну складову робочого часу науково-педагогічного працівника за чинними нормативами НМетАУ.

5 СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НМЛ)

5.1 Структура навчально-методичного видання

Більшість навчально-методичних видань, як правило, мають таку структуру:

- зміст;
- вступ (передмова);
- основний текст;
- питання, тести для самоконтролю;
- бібліографічний опис.

Крім того, бажано включити: предметний та іменний покажчики, додатки, обов'язкові та додаткові задачі, приклади тощо.

Приклади побудови структури тексту навчально-методичних видань наведено в додатку Д.

5.2 Рекомендації щодо змісту навчально-методичного видання

5.2.1 Зміст

Зміст – це перелік заголовків, рубрик. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх в іншій редакції не дозволяється. До змісту, як правило, необхідно вводити всі заголовки рукопису, за винятком підзаголовків, розташованих у підбір з текстом. Позначення ступенів прийнятої рубрикації («частина», «розділ», «параграф» та їх порядкові номери) пишуться в один рядок з відповідними заголовками. Всі заголовки у змісті починаються з великої літери без крапки в кінці. Останнє слово кожного

заголовка з'єднують крапками з відповідним номером сторінки у правому стовпчику змісту. Зразки оформлення змісту НМЛ наведені у додатку Е.

5.2.2 Вступ (передмова)

Вступ (передмова) в НМЛ має відповідати таким основним вимогам: характеризувати роль і значення дисципліни (виду занять) у підготовці фахівця відповідно до ОКХ, зв'язок навчальної дисципліни (її частини) з передуючими та наступними дисциплінами, містити формулювання основних завдань, що стоять перед студентом при її вивченні. Обсяг передмови – до 1 арк. друкованого тексту. Для видань з грифом НМетАУ – 2-4 арк.

5.2.3 Основний текст

Основний текст НМЛ – це дидактично та методично опрацьований і систематизований авторами матеріал. Його виклад в НМЛ має відрізнятися об'єктивністю, науковістю і чіткою логічною послідовністю. Матеріал видання, спосіб його представлення, терміни, прийоми введення до тексту нових понять, використання наочності мають бути спрямовані на те, щоб донести до студента інформацію у доступній для нього формі, навчити його самостійно користуватися літературою, викликати інтерес до предмета, що вивчається.

5.2.4 Питання, тести, задачі, завдання

Запитання і завдання (для самоперевірки та контролю засвоєння знань) у НМЛ дають змогу студенту більш ефективно самостійно опрацювати навчальний матеріал. Контрольні запитання і завдання, що розміщуються наприкінці кожної структурної частини (глави, параграфа) або наприкінці видання, мають сприяти формуванню практичних навичок і розвитку логічного мислення.

Методично правильно сформульовані запитання та завдання – запорука того, що самостійне засвоєння знань спонукає до їх практичного застосування. В ході виконання контрольних завдань бажано передбачити використання обчислювальної техніки та інших сучасних засобів навчання, забезпечити обов'язкове використання нормативної та довідкової літератури. Треба орієнтувати студента на активну пізнавальну діяльність, самостійну творчу працю і вміння розв'язувати задачі. Бажано, щоб у НМЛ-виданні були приклади, запитання, задачі.

5.2.5 Ілюстративний матеріал

Вибір виду ілюстрацій залежить від мети, яку ставлять перед собою автори. Можна сформулювати такі загальні рекомендації авторам щодо ілюстрування НМЛ:

- ілюстрації використовувати тільки тоді, коли вони розкривають, пояснюють або доповнюють інформацію, що міститься в літературі;
- ілюстрації мають відповідати ступеню підготовленості студентів. Так, у виданнях для студентів молодших курсів ілюстрації мають бути більш образні, ніж для студентів старших курсів, які можуть вільно читати креслення та складні схеми;
- схеми не повинні повторювати матеріал основного тексту або містити зайву інформацію, що відволікає студента від засвоєння теми;
- у технічних кресленнях, що пояснюють устрій і принцип роботи машин, їх механізмів і вузлів, не повинно бути малозначущих подробиць;
- однотипні ілюстрації у виданні мають бути виконані однією технікою;
- у статистичних даних доцільно використовувати графіки та діаграми, які є ефективним засобом передачі інформації.

5.2.6 Бібліографічний опис

В цьому розділі необхідно вказати основну та рекомендовану студентам для поглибленого вивчення дисципліни літературу. У виданнях також мають бути зазначені джерела, звідки позичено фактичний матеріал. Їх указують у бібліографічному списку та переліку посилань і оформляють відповідно до вимог ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Основні елементи бібліографічного опису – прізвище автора, назва твору, місце випуску, назва видавництва, рік випуску, кількість сторінок. Бібліографічні посилання необхідно давати на останнє видання твору або зібрання творів.

Приклади оформлення назви джерел для різних видань наведені у навчальному посібнику «Організація виконання кваліфікаційних робіт у Національній металургійній академії України», що виданий у 2014 р.

5.2.7 Показчики

Показчики – бажані структурні елементи навчальної та методичної літератури. Вони полегшують користування матеріалом. До предметного показчика треба вводити основні терміни і поняття, а до іменного – прізвища та ініціали тих осіб, відомості про яких є в тексті. Поряд з кожним терміном (поняттям) у предметному показчику або прізвищем в іменному через кому проставляються номери сторінок, на яких цей термін або прізвище зустрічаються. Допускається з'єднувати їх з відповідними сторінками крапками, як це робиться у розділі «Зміст». Терміни (поняття) у предметному і прізвища в іменному пишуть в один стовпчик в алфавітному порядку. Групу термінів або прізвищ, що починаються з однієї літери, виділяють від наступної пробілом.

5.2.8 Додатки

Додатки – важливий засіб збагачення змісту НМЛ. В них доцільно давати різні матеріали, у тому числі і довідкові, що доповнюють або ілюструють основний текст. Додатки повинні стосуватися всієї роботи або її частини, а не окремих часткових питань, що не мають безпосереднього відношення до теми видання.

6 ВИДИ, ОБСЯГ ТА ТИРАЖ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НМЛ)

6.1 Обсяг НМЛ визначається в авторських аркушах, кожний з яких дорівнює 40 тисячам друкованих знаків. Друкованими знаками вважаються літери, розділові знаки, цифри тощо та кожен пробіл між словами.

6.2 Обсяг підручників і навчальних посібників визначається кількістю годин за навчальним планом, що відводиться на вивчення дисципліни, реальним бюджетом часу студента для самостійного вивчення навчального матеріалу і продуктивністю засвоєння студентом інформації.

6.3 Обсяг навчального видання рекомендується визначати за формулою

$$V = K \times 0,14(T_a + T_{\text{нд}}),$$

де V – обсяг видання в авторських аркушах; K – коефіцієнт виду видання; 0,14 (авт. арк. / год.) – коефіцієнт, що враховує продуктивність засвоєння одного авторського аркуша навчальної інформації студентом за одну годину

самостійної роботи з літературою; T_a – кількість годин у навчальному плані, відведених на дисципліну для аудиторних занять; $O_{\dot{n}o}$ – кількість годин у навчальному плані, що відводяться для самостійної роботи студентів.

Для підручника коефіцієнт виду видання становить $K=1$, а для навчального посібника $0,5 < K < 1$. Значення K для навчального посібника визначається тією часткою навчальної програми, яку замінює або доповнює навчальний посібник. (Наприклад, якщо автори планують написати навчальний посібник, який, на їхню думку, буде замінювати приблизно 50 відсотків підручника, значення коефіцієнта становитиме $K=0,5$.) Для іншої НМЛ $K < 0,5$.

6.4 Навчальні та методичні видання, що видаються на видавничій базі НМетАУ, не повинні перевищувати такі встановлені обсяги:

- навчальні посібники та конспекти лекцій – 3,0 обліково-видавничих аркуша (52 сторінки друкованого тексту, що набраний розміром 14 з міжрядковим інтервалом – 1,3);
- методичні вказівки – 2,5 обліково-видавничих аркуша (44 сторінки друкованого тексту).
- робочі програми виробничих практик – 1,0 обліково-видавничий аркуш (17 сторінок).

Роботи більшого обсягу мають видаватись частинами.

6.5 Навчальні та методичні видання, що перевищують встановлені обсяги, видаються авторами поза межами академії за власні кошти або за рахунок спонсорської допомоги. За погодженням з РВВ друк таких видань можливо здійснювати на видавничій базі академії, а переплетення виконується авторами самостійно.

6.6 Тираж видань, що видаються на кошти НМетАУ, як правило, не перевищує 100 примірників.

6.7 Обсяг та тираж видань НМЛ для студентів заочного факультету визначається його деканом.

7 МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НМЛ)

Висока якість НМЛ є однією з найважливіших складових підготовки висококваліфікованих фахівців, спроможних вирішувати складні виробничі, науково-технічні, організаційні та інші завдання сучасного виробництва, науки, бізнесу. Сталому зростанню її рівня сприяє запроваджений в академії моніторинг НМЛ. Він проводиться на стадіях:

- планування випуску літератури;
- підготовки її до видання;
- використання в навчальному процесі.

Особлива увага приділяється запобіганню випадків плагіату у НМЛ.

На першій з них навчально-методичними комісіями ведеться критичний аналіз пропозицій кафедр щодо видання навчальної та методичної літератури у наступному році. Включати до плану видання ними рекомендуються роботи, які відповідають сучасному рівню і перспективам розвитку науки, техніки, суспільства і робочим програмам навчальних дисциплін. Далі узгоджені з НМК пропозиції кафедр розглядаються Видавничою радою на відповідність критеріям, наведеним у розділі 2. Відібрані таким чином роботи передаються на розгляд і затвердження Вченій раді. Така процедура відбору НМЛ для включення до плану видання значно зменшує вірогідність випуску неякісної літератури вже на стадії планування.

Значний внесок в забезпечення високої якості НМЛ вносять кафедри. На своїх засіданнях вони систематично обговорюють питання підготовки робіт до видання, приділяючи основну увагу їх науково-методичному рівню, відповідності робочим програмам навчальних дисциплін. Моніторинг підготовки НМЛ до видання з боку Видавничої ради, навчально-методичних комісій і РВВ допомагає розробникам постійно підвищувати якість робіт. Затверджені до видання розробки обов'язково рецензуються провідними фахівцями з інших ВНЗ, підприємств, установ, кафедр. До редагування і друку РВВ приймаються роботи лише в разі усунення авторами зауважень рецензентів.

Робота з оцінювання якості НМЛ продовжується і після виходу її з друку. Її рівень враховується навчально-методичними комісіями при плануванні випуску НМЛ, контролі якості робіт, що готуються до видання. Один раз в три роки Видавнича рада проводить конкурс в кількох номінаціях (кращий підручник, посібник тощо). До участі в ньому залучаються роботи, видані у відповідний період співробітниками академії. Переможці конкурсу заохочуються наказом ректора, їх вшановують на засіданні Вченої ради. Кращі роботи стають взірцем якості для викладачів, які розроблятимуть навчальне забезпечення навчального процесу у майбутньому.

Карта
забезпеченості навчальною та методичною літературою
навчальних дисциплін кафедри _____

Шифр спеціальності	Кількість студентів за формами навчання		Назва дисципліни	Розподіл годин за робочою програмою					Наявність навчальної та методичної літератури, кількість примірників та рік видання							
	денною	заочною		Лекції	ЛР	ПЗ	Сем.	КП (КР)	Підручники	Навчальні посібники	Конспекти лекцій	Методичні вказівки для				
												лабор. робіт	практичн. заняття	курсівих пр. (роб.)	індивід. завдань	заочної форми
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Завідувач кафедри _____

Підпис, дата

Пропозиції
до плану видання навчальної та методичної літератури
на 20_____ рік по кафедрі _____

№ з/п	Повне найменування видання зі вказівкою назви дисципліни, шифру та назви спеціальності	Прізвища, імена та по батькові усіх співавторів або укладачів (вказати вчений ступінь)	Обсяг у сторінках формату А4; шрифт Times New Roman, розмір 14; міжрядковий інтервал 1,3	Термін здачі роботи в РВВ
1	2	3	4	

Завідувач кафедри

підпис

дата

Погоджено:

Голова навчально-методичної комісії

підпис

за спеціальністю _____

дата

Зразок оформлення службової записки про включення навчальної та методичної літератури до додаткового плану

Першому проректору НМетАУ
проф. Іващенко В.П.
Зав. кафедри _____

Службова записка

У зв'язку з _____
прошу включити до додаткового плану видання навчальної та методичної літератури роботу _____
(назва роботи)

(П.І.Б. автора(ів), кількість сторінок, тираж)

Завідувач кафедри _____
_____ (підпис) _____ (дата)

Погоджено:
Голова навчально-методичної комісії за спеціальністю _____
_____ (підпис) _____ (дата)

Виконано робіт за основним планом видань _____
Провідний редактор редакційно-видавничого відділу _____
_____ (підпис) _____ (дата)

Зразок оформлення рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

Автор(и) _____

Назва роботи _____

1. Доцільність видання (відсутність навчальної літератури, непридатність наявної, інші причини)

2. Чи відповідає сучасному науковому рівню дисципліни

3. Прийнятність запропонованого обсягу _____

4. Оцінка методики _____

5. Відсутність запозичень з інших джерел без відповідних посилань _____

6. Відмічені недоліки _____

6. Необхідність переробки рукопису (доповнення, скорочення, зміни, літературна обробка _____

7. Інші побажання _____

8. Загальний відзив по роботі _____

Рецензент _____

Підпис _____ засвідчую
Нач. відділу кадрів _____

Підпис
Печатка

**Приклади побудови структури тексту
навчально-методичних видань**

Навчальний посібник

(Махницький І.Г., Алексєєв В.В. Складання металургійних машин та агрегатів.

Частина І)

ВСТУП

1. ТЕРМІНИ, КЛАСИФІКАЦІЯ З'ЄДНАНЬ І ВИДИ СКЛАДАННЯ

1.1. Терміни та визначення

1.2. Класифікація з'єднань деталей у машинах

1.3. Види складання

2. ТЕХНОЛОГІЧНІ СХЕМИ СКЛАДАННЯ

3. ПІДГОТОВКА ДЕТАЛЕЙ ДО СКЛАДАННЯ

3.1. Дороблювальна обробка

3.2 . Приганяльні роботи

3.3 . Очищення й промивання

3.4 . Контроль деталей

4. СКЛАДАННЯ РУХЛИМИХ І НЕРУХЛИВИХ

РОЗНІМНИХ З'ЄДНАНЬ

4.1. Складання нарізних з'єднань

4.2. Складання шпонкових з'єднань

4.3. Складання шліцьових з'єднань

5. З'ЄДНАННЯ З ГАРАНТОВАНИМ НАТЯГОМ

5.1. Складання під дією осьової сили

5.2. Гідропресовий спосіб складання

5.3. Складання з термовпливом

Література

Зміст

Конспект лекцій з технічної навчальної дисципліни

(Проектування та експлуатація теплотехнічних установок. Частина I /

Б.Б. Потапов, В.М. Бойко, А.Ю. Усенко, С.С. Федоров)

Вступ

1. Етапи і особливості створення теплотехнічних установок
2. Основи проектування технологічного ланцюжка виробництва
 - 2.1. Місце ТТУ в технологічному ланцюжку виробництва
 - 2.2. Якість проектних рішень
 - 2.3. Вибір, розрахунок і розміщення устаткування
 - 2.4. Системи конструкторської документації
3. Вогнетривкі і конструкційні матеріали для будівництва теплотехнічних установок
 - 3.1. Вогнетривкі матеріали і їхня класифікація
 - 3.2. Фізичні властивості вогнетривких матеріалів
 - 3.3. Робочі властивості вогнетривів
 - 3.4. Теплоізоляційні матеріали
 - 3.5. Вогнетривкі розчини і обмазки
 - 3.6. Звичайні будівельні матеріали
 - 3.7. Метали для будівництва печей
4. Конструкції основних елементів теплотехнічних установок
 - 4.1. Фундаменти і підвали
 - 4.2. Каркаси
 - 4.3. Обмурування і футеровки
 - 4.4. Визначення розмірів обмурування робочої камери ТТУ
 - 4.5. Оптимізація товщини кладки
 - 4.6. Конструкції основних елементів обмурувань

Література

Зміст

Конспект лекцій з економічної навчальної дисципліни

(Зелікман В.Д., Сокольська Р.Б. Звітність підприємств)

Вступ

1. Загальні вимоги до звітності
2. Баланс підприємства
3. Звіт про фінансові результати

4. Звіт про рух грошових коштів
5. Звіт про власний капітал
6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах
7. Зведена і консолідована фінансова звітність
8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства
9. Податкова звітність
10. Статистична і спеціальна звітність

Література

Зміст

Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни для студентів заочної форми навчання

(Чмельова В.С., Гуль Ю.П. Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Структура і властивості металів і сплавів»)

Вступ

1. Загальні методичні вказівки
 2. Робоча програма і методичні вказівки
 - 2.1. Основні визначення, значення і загальна методика вивчення фізико-механічних властивостей
 - 2.2. Фізичні властивості
 - 2.2.1. Магнітні властивості
 - 2.2.2. Електричні властивості
 - 2.2.3. Щільність, термічне розширення, теплопровідність
 - 2.3. Механічні властивості металів
 - 2.3.1. Діаграми деформації. Основні групи механічних характеристик
 - 2.3.2. Основні типи руйнування металів
 - 2.3.3. Критерії схильності металів до крихкого руйнування
 - 2.3.4. Вплив зовнішніх факторів на механічні властивості
 - 2.3.5. Вплив внутрішніх факторів на механічні властивості
 - 2.3.6. Механічні властивості при тривалому навантаженні
 3. Індивідуальні завдання
 - 3.1. Варіанти індивідуальних завдань
 - 3.2. Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань
- Зміст

Робоча програма практики

(Гапонова Л.Є., Бруй Т.О. Робоча програма виробничої практики студентів спеціальності 6.020100 – документознавство і інформаційна діяльність)

Вступ

1. Загальні положення
2. Мета і завдання практики
3. Етапи проходження виробничої практики
4. Зміст практики
5. Методичні рекомендації керівникам практики
6. Форми й методи контролю
7. Вимоги до звіту
8. Підведення підсумків практики

Рекомендована література

Додаток А. Зразок оформлення титульного аркуша звіту

Додаток Б. Зразок оформлення щоденника виробничої практики

Зміст

Методичні вказівки до організації самостійної роботи студентів

(Гасик М.І., Гладких В.А., Лисенко В.Ф. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисциплін «Технологічне проектування електрометалургійних цехів» і «Технологічне проектування електротермічних цехів» для студентів спеціальностей: 7(8).090401, спеціалізації – електрометалургія сталі і феросплавів; 7(8).090405, спеціалізації – електротермія неорганічних матеріалів денної, заочної та дистанційної форм навчання)

Вступ

1. Види систематичної навчальної роботи в самостійній роботі студентів
 - 1.1. Підготовка до лекцій
 - 1.2. Підготовка до практичних занять
 - 1.3. Підготовка до семінарських занять
2. Акордні види навчальної роботи в самостійній роботі студентів
 - 2.1. Виконання курсового проекту
 - 2.2. Опрацювання розділів програми дисципліни, які не викладаються на лекціях
 - 2.3. Підготовка до контрольних заходів

Література

Додаток А. Зміст дисципліни за спеціальністю 7(8).090401

Додаток Б. Зміст дисципліни за спеціальністю 7(8).090405

Додаток В. Норми часу на різні види самостійної роботи студентів

Додаток Г. Варіанти завдань на СРС (7(8).090401)

Додаток Д. Варіанти завдань на СРС (7(8).090405)

Додаток Є. Узагальнені теми до семінарських занять (7(8).090401)

Додаток Ж. Узагальнені теми до семінарських занять (7(8).090405)

Зміст

Зразки оформлення змісту навчальної та методичної літератури

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	3
1 ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ.....	3
2 ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	4
3 МЕТОДИКА ТА ПРИКЛАД РОЗРАХУНКУ БАРАБАННОЇ СУШАРКИ.....	6
3.1 Конструкція та характеристика барабанних сушарок.....	6
3.2 Вибір типу барабанної сушарки та сушильного агента.....	8
3.3 Матеріальний баланс процесу сушіння	8
3.4 Розрахунок часу сушіння	10
3.5 Розрахунок горіння палива.....	10
3.6 Графічні розрахунки процесів сушіння в $I - d$ – діаграмі.....	12
3.7 Уточнення конструктивних розмірів сушильної установки.....	18
3.8 Розрахунок питомої витрати палива та к.к.д. сушарки.....	19
3.9 Розрахунок потужності приводу сушильного барабана	20
3.10 Аеродинамічний розрахунок та вибір тягодуттьових пристроїв	20
ЛІТЕРАТУРА.....	24

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	3
1. РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЛОВОДСТВІ».....	4
1.1. Мета вивчення дисципліни.....	4
1.2. Завдання вивчення дисципліни.....	4
1.3. Розклад навчальних годин.....	5
1.4. Зміст дисципліни.....	5
1.4.1. Лекційний курс.....	5
1.4.2. Лабораторні заняття.....	6
1.4.3. Опрацювання розділів програми, що не викладаються на лекціях.....	7
2. ЗМІСТ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ.....	8
Лабораторна робота №1 ADO Клієнт-сервер СУБД на основі ADOTABLE.....	8
Лабораторна робота № 2 MIDAS СИСТЕМА.....	21
3. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	31
3.1. Порядок підготовки та захисту контрольної роботи.....	31
3.2. Загальні вимоги до пояснювальної записки.....	31
3.3. Структура контрольної роботи та загальні вимоги до її виконання.....	32
РЕКОМЕНДОВАНА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА.....	33
ДОДАТОК А.....	34

Додаток Ж
Приклади оформлення навчальної та методичної літератури

Ж.1 Зразок обкладинки навчального посібника (конспекту лекцій)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

Г. Г. ШВАЧИЧ, В. С. КОНОВАЛЕНКОВ, Т. М. ЗАБОРОВА

ЕЛЕМЕНТИ ВЕКТОРНОЇ АЛГЕБРИ.
ПЛОЩИНА ТА ПРЯМА У ПРОСТОРИ

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Ж.2 Зразок титульного аркуша навчального посібника (конспекту лекцій)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

Г. Г. ШВАЧИЧ, В. С. КОНОВАЛЕНКОВ, Т. М. ЗАБОРОВА

**ЕЛЕМЕНТИ ВЕКТОРНОЇ АЛГЕБРИ.
ПЛОЩИНА ТА ПРЯМА У ПРОСТОРИ**

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 1 від 26.01.2015

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Ж.3 Зразок звороту титульного аркуша навчального посібника (конспекту лекцій)

УДК 517.3

Швачич Г.Г., Коноваленков В.С., Заборова Т.М. Елементи векторної алгебри. Площина та пряма у просторі. Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 40 с.

Містить основні поняття векторної алгебри, які суттєво використовуються при вивченні аналітичної геометрії у просторі. Також розглянуті різні способи завдання рівнянь площини та прямої та особливості їх взаємного розташування.

Наведено приклади розв'язування задач. Містить варіанти завдань для індивідуальної роботи.

Призначений для студентів напрямку 6.050101–комп'ютерні науки.

Іл. 48. Бібліогр.: 6 найм.

Друкується за авторською редакцією.

Відповідальний за випуск Г. Г. Швачич, д-р техн. наук, проф.

Рецензенти: О.Г. Холод, канд. техн. наук, проф. (ДУ ім. А. Нобеля)
 Ю.М. Головка, канд. фіз.-мат. наук, доц. (НГУ)

© Національна металургійна академія
України, 2015

© Швачич Г. Г., Коноваленков В. С.,
Заборова Т. М., 2015

**Ж.4 Зразок останнього аркуша навчального посібника
(конспекту лекцій)**

Навчальне видання

Швачич Геннадій Григорович
Коноваленков Володимир Степанович
Заборова Тамара Михайлівна

ЕЛЕМЕНТИ ВЕКТОРНОЇ АЛГЕБРИ.
ПЛОЩИНА ТА ПРЯМА У ПРОСТОРИ

Навчальний посібник

Тем. план 2015, поз. _____

Підписано до друку _____. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. _____. Умов. друк. арк. _____. Тираж 100 пр. Замовлення № ____.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

Ж.5 Зразок обкладинки методичних вказівок

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсового проекту
«Проектування та дослідження схем механізмів
однокривошипного преса» з дисципліни «Теорія
механізмів і машин» для студентів напрямів
6.050502 – інженерна механіка,
6.050503 – машинобудування

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Ж.6 Зразок титульного аркуша методичних вказівок

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсового проекту
«Проектування та дослідження схем механізмів
однокривошипного преса» з дисципліни «Теорія
механізмів і машин» для студентів напрямів
6.050502 – інженерна механіка,
6.050503 – машинобудування**

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 1 від 26.01.2015

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Ж.7 Зразок звороту титульного аркуша методичних вказівок

УДК 621.01+621.979.13(07)

Методичні вказівки до виконання курсового проекту «Проектування та дослідження схем механізмів однокривошипного преса» з дисципліни «Теорія механізмів і машин» для студентів напрямів 6.050502 – інженерна механіка, 6.050503 – машинобудування / Укл.: І.В. Добров, Р.П. Погребняк. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 19 с.

У роботі наведені завдання та методичні вказівки до виконання розрахунків та необхідних графічних креслень, що пов'язані з проектуванням та дослідженням схем механізмів однокривошипного преса, включаючи кінематичний та силовий розрахунок основного механізму, синтез зубчастої передачі привода, динамічний аналіз основного механізму, вибір електродвигуна і розрахунок маховика. У результаті графоаналітичних розрахунків та досліджень механізмів однокривошипного преса студенти отримують практичні навички рішення задач методами ТММ.

Призначені для студентів напрямів 6.050502 – інженерна механіка, 6.050503 – машинобудування.

Укладачі: І.В. Добров, д-р техн. наук, доц.
Р.П. Погребняк, канд. техн. наук, доц.

Відповідальна за випуск Л.К. Похилько, канд. техн. наук, доц.

Рецензент С.В. Білодіденко, д-р техн. наук, проф. (НМетАУ)

Підписано до друку _____. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. _____. Умов. друк. арк. _____. Тираж 100 пр. Замовлення № _____.

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

**Ж.8 Зразок обкладинки навчально-методичної літератури для студентів
заочної форми навчання**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА,
методичні вказівки та індивідуальні завдання
до вивчення дисципліни «Економічна діагностика»
для студентів спеціальності 7.03050901 –
облік і аудит**

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Ж.9 Зразок титульного аркуша навчально-методичної літератури для студентів заочної форми навчання

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА,
методичні вказівки та індивідуальні завдання
до вивчення дисципліни «Економічна діагностика»
для студентів спеціальності 7.03050901 –
облік і аудит**

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 1 від 26.01.2015

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Ж.10 Зразок звороту титульного аркуша навчально-методичної літератури для студентів заочної форми навчання

УДК 65.053

Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Економічна діагностика» для студентів спеціальності 7.03050901 – облік і аудит / Укл.: Н.Г. Шпанковська, О.І. Канська, І.М. Ізвекова. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 43 с.

Наведені робоча програма, методичні вказівки та рекомендації до поглибленого вивчення дисципліни, питання для самоперевірки опанування матеріалу з тем дисципліни «Економічна діагностика»; перелік практичних та лабораторних занять; індивідуальні завдання до виконання контрольної роботи та методичні вказівки щодо їх виконання.

Призначена для студентів спеціальності 7.03050901 – облік і аудит заочної форми навчання.

Укладачі: Н.Г. Шпанковська, канд. екон. наук, доц.
О.І. Канська, ст. викладач
І.М. Ізвекова, канд. екон. наук, доц.

Відповідальний за випуск В.Д. Зелікман, канд. тех. наук, доц.

Рецензент І.Г. Сокиринська, канд. екон. наук, доц.

Підписано до друку ____ . Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. ____ . Умов. друк. арк. ____ . Тираж 100 пр. Замовлення № ____ .

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

**Ж.11 Зразок обкладинки робочої програми переддипломної
(виробничої) практики**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

«Затверджую»
Перший проректор НМетАУ
_____ проф. В.П. Іващенко
«__» _____ 2015р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
переддипломної практики
студентів спеціальності 7.01010401 –
професійна освіта. Металургія**

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

**Ж.12 Зразок звороту обкладинки робочої програми переддипломної
(виробничої) практики**

Програму розробила О.П. Лучанінова, канд. пед. наук, доцент

Відповідальний за випуск В.І. Палагута, д-р філос. наук, проф.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри інженерної педагогіки.
Протокол № 6 від 22 грудня 2014 р.

Програма розглянута та схвалена на засіданні навчально-методичної комісії зі спеціальності 7.01010401 – професійна освіта. Металургія. Протокол № 5 від 20.01.2015 р.

Підписано до друку _____. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. _____. Умов. друк. арк. _____. Тираж 100 пр. Замовлення № ____.

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

**Ж.13 Зразок обкладинки підручника (навчального посібника) з грифом
НМетАУ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

В.Л. КОПОРУЛІН, Л.В. МОССАКОВСЬКА

ВИЩА МАТЕМАТИКА

**РОЗДІЛ
«ВИЗНАЧЕНИЙ ТА НЕВЛАСНІ ІНТЕГРАЛИ»**

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

**Ж.14 Зразок титульного аркуша підручника (навчального посібника)
з грифом НМетАУ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

В.Л. КОПОРУЛІН, Л.В. МОССАКОВСЬКА

ВИЩА МАТЕМАТИКА

**РОЗДІЛ
«ВИЗНАЧЕНИЙ ТА НЕВЛАСНІ ІНТЕГРАЛИ»**

Затверджено Вченою радою НМетАУ
як навчальний посібник для студентів
напряму 6.050702 – електромеханіка
Протокол № від

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

**Ж.15 Зразок звороту титульного аркуша підручника
(навчального посібника) з грифом НМетАУ**

УДК 517(07)

Копорулін В.Л., Моссаковська Л.В. Вища математика. Розділ «Визначений та невластні інтеграли»: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 52 с.

Наведені вихідні означення, пояснений геометричний та фізичний зміст визначеного інтеграла, вказані умови його існування й основні властивості. Докладно розглянуте обчислення інтегралів від неперервних та кусково-неперервних функцій.

Наведені вихідні означення невластних інтегралів, пояснений їх геометричний зміст. Розглянуте дослідження невластних інтегралів за означенням та за допомогою узагальненої первісної, дослідження збіжності з використанням відповідних ознак, заміна змінної та інтегрування частинами.

Розглянуті застосування визначеного та невластних інтегралів до розв'язання деяких геометричних задач.

Викладення теоретичних положень супроводжується необхідними ілюстраціями і розв'язанням відповідних прикладів.

Призначений для студентів напряму 6.050702 – електромеханіка та інших напрямів.

Іл. 39. Бібліогр.: 8 найм.

Друкується за авторською редакцією

Відповідальний за випуск В.Л. Копорулін, канд. техн. наук, доц.

Рецензенти: О.О. Сдвижкова, д-р техн. наук, проф. (НГУ)
В.Г. Зайцев, канд. фіз.-мат. наук, доц. (ДНУ ім. О. Гончара)

© Національна металургійна академія
України, 2015

© Копорулін В.Л., Моссаковська Л.В.,
2015

**Ж.16 Зразок останнього аркуша підручника (навчального посібника)
з грифом НМетАУ**

Навчальне видання

Копорулін Володимир Львович
Моссаковська Людмила Володимирівна

ВИЩА МАТЕМАТИКА
РОЗДІЛ
«ВИЗНАЧЕНИЙ ТА НЕВЛАСНІ ІНТЕГРАЛИ»

Навчальний посібник

Тем. план 2015, поз. _____

Підписано до друку _____. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. _____. Умов. друк. арк. _____. Тираж 100 пр. Замовлення № _____.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпропетровськ- 5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

Додаток 3

Приклад оформлення витягу з протоколу засідання Вченої ради для підручника (навчального посібника) з грифом НМетАУ

Міністерство освіти і науки України
Національна металургійна академія України

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 2
засідання Вченої ради
від 24.02.2015р.

Голова Вченої ради, ректор, проф. - Величко О.Г.
Вчений секретар - проф. Потап О.Ю.

СЛУХАЛИ: Інформацію першого проректора, проф. Іващенко В.П. про рекомендацію до видання підручника «Технологія доменної плавки» авторів Ковшова В.М., Іващенко В.П., Бочки В.В., Петренка В.О.

УХВАЛИЛИ: 1. Зміст підручника «Технологія доменної плавки» авторів Ковшова В.М., Іващенко В.П., Бочки В.В., Петренка В.О. відповідає вимогам до навчально-методичної літератури, що підтверджується наданими рецензіями провідних фахівців в цій галузі, та робочій програмі дисципліни.

2. Видання підручника вважати актуальним, враховуючи відсутність сучасного підручника з даної дисципліни.

3. Рекомендувати підручник «Технологія доменної плавки» авторів Ковшова В.М., Іващенко В.П., Бочки В.В., Петренка В.О. до видання та надати гриф Національної металургійної академії України як підручнику для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за напрямом підготовки 6.050401 - металургія.

4. Видання підручника здійснити за рахунок спонсорів.

Голова Вченої ради, ректор,
професор

Величко О.Г.

Вчений секретар
професор

Потап О.Ю.

Навчальне видання

Івашенко Валерій Петрович
Ясев Олександр Георгійович
Потап Олег Юхимович
Рожков Олександр Дмитрович
Вишневська Олена Миколаївна
Захарова Олена Олексіївна

ПІДГОТОВКА ДО ВИДАННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ТА МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У
НАЦІОНАЛЬНІЙ МЕТАЛУРГІЙНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ
(видання III, доповнене)

Навчальний посібник

Тем. план 2015, поз. № 376

Підписано до друку 05.05.2015. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 3,0. Умов. друк. арк. 2,95. Тираж 300 пр. Замовлення № 109.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ